Dosarul nr. 2i-19/23
(2-23092728-51-2i-28062023)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 19 septembrie 2021 în mun. Ungheni
Hotărârea integrală întocmită la 21 noiembrie 2023 în baza cererii de apel a reclamantului din 29 septembrie 2023

Judecătoria Ungheni
Instanța de insolvabilitate compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Dumitru RACOVIȚĂ
Grefier Olesea GUȚAN

cu participarea reprezentantei reclamantului Serviciul Fiscal de Stat, angajata Ana Maevscaia, împuternicită în baza procurii nr. 94 din 10 aprilie 2023 și a intervenientului accesoriu administratorul autorizat Tamara Casian, lichidator al S.R.L. „CEREALEAGRO” (în faliment)

examinând în ședință publică, în procedura contencioasă, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Valentin Gorbatîh, intervenient accesoriu administratorul autorizat Tamara Casian, lichidator al S.R.L. „CEREALEAGRO” (în faliment), privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al debitorului insolvabil

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces

1. La 28 iunie 2023, creditorul Serviciul Fiscal de Stat a înaintat în instanța de insolvabilitate cerere de chemare în judecată împotriva lui Valentin Gorbatîh, intervenient accesoriu administratorul autorizat Tamara Casian, lichidator al S.R.L. „CEREALEAGRO” (în faliment), prin care a solicitat:

- tragerea la răspundere patrimonială subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil S.R.L. „CEREALEAGRO” în persoana administratorului statutar înlăturat Valentin Gorbatîh;
- încasarea de la Valentin Gorbatîh în contul masei debitoare a S.R.L. „CEREALEAGRO” a datoriei debitorului insolvabil față de creditorul Serviciul Fiscal de Stat în sumă de 918.693,44 lei, dintre care 465.561,28 lei creanțe chirografare de rangul III și 453.162,16 lei creanțe chirografare de rangul VI.

2. În motivarea acesteia, în esență, a menționat că, prin hotărârea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-11/2022 din 05 decembrie 2022, a fost constatată insolvabilitatea debitorului S.R.L. „CEREALEAGRO”, fiind intentat procesul de insolvabilitate.

3. Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere de admitere a creanțelor, prin care a solicitat recunoașterea ca creditor chirografar și validarea creanțelor în sumă totală de 918.693,44 lei, inclusiv: creanțe chirografare de rangul III (plăți de bază) în mărime de 465.561,28 lei și creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere, amenzi) în mărime de 453.132,16 lei.

4. Obligațiile fiscale menționate cuprind perioada de activitate a contribuabilului anterior intentării procesului de insolvabilitate, care s-au format în baza dărilor de seamă fiscale prezentate și calculate în baza deciziei asupra cazului de încălcare a legislației nr. 771/484 AV din 15 februarie 2023, obligații care nu au fost onorate de către debitor.

5. Potrivit tabelului creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului S.R.L. „CEREALEAGRO", valoarea totală a creanțelor validate și neexecutate față de creditorul Serviciul Fiscal de Stat constituie 918.693,44 lei, inclusiv 465.561,28 lei creanțe chirografare de rangul III și 453.132,16 lei creanțe chirografare de rangul VI.

6. Având în vedere faptul că debitorul S.R.L. „CEREALEAGRO" nu dispune de bunuri mobile sau imobile, iar, în conturile bancare, lipsesc mijloacele financiare, constată că unica modalitate de stingere a creanțelor validate este tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al debitorului prin prisma art. 247, 248 din Legea insolvabilității.

7. Conform prevederilor art. 177 alin. (1) din Codul civil, persoana juridică își exercită, de la data constituirii, drepturile și își execută obligațiile prin administrator, iar art. 69 alin. (1) din Legea cu privire la societățile cu răspundere limitată nr. 135 din 14 iunie 2007 prevede, că societatea trebuie să aibă unul sau mai mulți administratori, care administrează societatea și o reprezintă.

8. Acționarii, precum și asociații societății cu răspundere limitată poartă răspundere pentru obligațiile întreprinderii numai în limitele valorii acțiunii (cotelor) care le aparțin.

9. Potrivit datelor din sistemul informațional automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, calitatea de administrator al S.R.L. „CEREALEAGRO", a deținut-o până la data intentării procesului de insolvabilitate Valentin Gorbatîh.

10. Totodată, Valentin Gorbatîh a deținut și funcția de contabil al S.R.L. „CEREALEAGRO".

11. Astfel, responsabil de gestionarea întreprinderii este Valentin Gorbatîh, căruia i se poate imputa răspunderea subsidiară în temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. e) și h) din Legea insolvabilității.

12. Unul din temeiurile privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere constituie acțiunile prevăzute în art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, și anume ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile.

13. Organul de conducere al întreprinderii a fost obligat să prezinte administratorului provizoriu/lichidatorului documentele aferente activității economice, inclusiv și documentele de evidență contabilă, fapt ignorat de către acesta. Prin urmare, persoanele cu funcție de răspundere a debitorului insolvabil, în persoana administratorului statutar Lilian Gorbatîh nu a asigurat ținerea contabilității și integritatea documentelor contabile în conformitate cu prevederile Legii contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007 și Legii contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017 pentru perioada de activitate.

14. Totodată, conform actului de control fiscal nr. 5-724141 din 20 ianuarie 2023, prelungit pe formularul nr. 5-724142 și nr. 5-724143 este menționat faptul că nu au fost transmise actele contabile, precum și patrimoniul integral al întreprinderii debitorului. Este relevant faptul că controlul fiscal a fost efectuat prin metode și surse indirecte de estimare a obligațiilor fiscale, dat fiind faptul că nu au fost prezentate documentele contabile, astfel, fiind accesată informația din sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat.

15. În acest sens, Serviciul Fiscal de Stat reiterează faptul, că creanța sa față de patrimoniul debitorului S.R.L. „CEREALEAGRO" s-a format în baza dărilor de seamă și

înregistrată în contul curent generalizat la 05 decembrie 2022 și calculată prin decizia asupra cazului de încălcare a legislației nr.771/481AV din 15 februarie 2023.

16. Astfel, întru determinarea corectitudinii respectării legislației fiscale de către S.R.L. „CEREALEAGRO" în privința debitorului a fost inițiat și efectuat un control fiscal prin metoda verificării totale în perioada de activitate 01 ianuarie 2018 – 30 noiembrie 2022.

17. Urmare a controlului fiscal efectuat pentru perioada de activitate de până la intentarea procesului de insolvabilitate, a fost încheiat actul de control nr. 5-724141 din 20 ianuarie 2023, prelungit pe formularul nr. 5-724142 și nr. 5-724143, prin care au fost stabilite încălcări ale legislației fiscale.

18. Prin decizia asupra cazului de încălcare fiscală nr. 771/481 AV din 15 februarie 2023 pentru perioada de activitate 01 ianuarie 2018 – 30 noiembrie 2022 au fost calculate obligații fiscale la bugetul public național pentru încălcările fiscale determinate în rezultatul controlului fiscal menționat și aplicate sancțiuni sub formă de amendă.

19. Astfel, au fost încălcate prevederile art. 19 alin. (2) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017, prin neasigurarea păstrării documentelor primare, de evidență contabilă și lipsa contabilității pentru perioada supusă controlului.

20. La fel, au fost încălcate prevederile art. 83 alin. (4) din Codul fiscal, art. 87 alin. (1) din Codul fiscal prin diminuarea impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioada fiscală A/2019, în sumă de 77 lei.

21. Concomitent, de către entitate au fost încălcate prevederile art. 83 alin. (4) din Codul fiscal, ordinul Ministerului Finanțelor nr. 153 din 22 decembrie 2017 privind aprobarea formularului tipizat al declarației cu privire la impozitul pe venit pentru agenții economici, prin încălcarea modului de întocmire și prezentarea la Serviciul Fiscal de Stat a declarațiilor cu privire la impozitul pe venit (Forma VEN 12) pentru perioada fiscală A/2019 (ianuarie-aprilie) și neachitarea în termen a impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioada fiscală A/2019, care au generat obligații suplimentare la buget.

22. De asemenea, contrar prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c), 94 lit. a), 95 alin. (1) lit. a), 97 alin. (1), 101 alin. (1), 102 alin. (1), 108 alin. (1), 113 alin. (3), 115 alin. (1), 115 alin. (1), (2) din Codul fiscal, a ordinului IFPS nr. 1164 din 25 octombrie 2012, s-a stabilit diminuarea TVA aferentă bugetului și neachitarea TVA pentru perioadele fiscale L/12/2018 și L/01/2019 și nerespectarea modului de întocmire a declarațiilor privind TVA pentru perioadele fiscale L/12/2018 și L/01/2018, care au generat obligații suplimentare.

23. Totodată, prin decizie s-a stabilit eschivarea de la calculul și achitarea TVA aferentă bugetului perioadele fiscale L/03/2019 și L/04/2019 și neprezentarea declarațiilor privind TVA (forma TVA21) pentru perioadele fiscale L/02/2019 - L/04/2019, care au generat obligații suplimentare la buget la clasificația economică „taxa pe valoarea adăugată", în sumă de 274.895 lei.

24. De asemenea, s-a stabilit încălcarea art. 84 alin, (1) din Codul fiscal, plata incompletă a impozitului pe venit în rate pentru perioada fiscală A/2019.

25. La fel, prin decizia respectivă s-a decis de a calcula majorare de întârziere conform art. 228 alin. (2) din Codul fiscal în sumă de 65 lei pentru neachitarea în termen a impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător și în sumă de 114.206 lei pentru neachitarea în termen a taxei pe valoare adăugată.

26. Concomitent, s-a decis aplicarea amenzii pentru eschivarea de la calculul și de la achitarea taxei pe valoarea adăugată pentru perioada fiscală L/04/2019, conform art. 260 alin. (5) din Codul fiscal, în sumă de 216.718 lei.

27. Totodată, s-a decis aplicarea amenzii pentru nerespectarea modului de întocmire și de prezentare a declarației privind TVA pentru perioada fiscală L/04/2019 (Forma TVA 12) pentru perioada fiscal L 04/2019, conform art. 260 alin. (1) din Codul fiscal, în sumă de 1.000 lei.

28. Ca urmare, prin decizia respectivă a fost aplicată amendă conform prevederilor art. 253 alin. (1) din Codul fiscal pentru împiedicarea controlului fiscal prin neprezentarea de documente necesare Serviciului Fiscal de Stat asupra problemelor care apar în timpul controlului în sumă de 4.000 lei.

29. Este de menționat că, prin decizia sus-indicată, a fost aplicată sancțiune pentru lipsa parțială a contabilității, ceea ce face imposibilă efectuarea controlului fiscal în conformitate cu art. 257 alin. (5) din Codul fiscal sub forma de amendă în sumă de 40.000 lei.

30. Totodată, atrage atenția asupra faptului, că persoanele cu funcție de conducere a întreprinderii nu au transmis administratorului autorizat evidența contabilă a întreprinderii nici în perioada de observație, nici ulterior după intentarea procedurii simplificate a falimentului.

31. Este de menționat că, potrivit actului de control fiscal nr. 1-828971 din 26 aprilie 2019, ca urmare a efectuării controlului fiscal prin metoda verificării camerale privind respectarea prevederilor art. 115 alin. (1) și (1^1) din Codul fiscal, s-a constatat neprezentarea declarațiilor privind TVA pentru perioadele fiscale februarie - martie 2019 de către contribuabil la Serviciul Fiscal de Stat. Totodată, în act a fost indicat despre prezentarea la organul fiscal cu utilizarea obligatorie a metodei automatizate de raportare în mod electronic conform art. 187 alin. (2^1) din Codul fiscal, a declarațiilor privind TVA pentru perioadele fiscale neprezentate cu ultimei declarații privind TVA, fapt ce nu a fost executat de către contribuabil.

32. Prin urmare, nerespectarea modului de întocmire și prezentare a dărilor de seamă pentru perioadele fiscale de până la intentarea procesului de insolvabilitate, înseamnă denaturarea actului prin înscrierea unor operațiuni care nu au la bază date reale și care nu pot produce efecte juridice corespunzătoare, având ca scop principal sustragerea de la plata unor sume datorate bugetului de stat în interesul personal al membrilor organelor de conducere.

33. Conchide că, prin acțiunile ilegale ale membrilor organelor de conducere a S.R.L. „CEREALEAGRO", privind eschivarea de la calculul și plata obligațiilor fiscale, stabilite în baza actelor de control și constatate în temeiul deciziei asupra cazului de încălcare a legislației nr. 771/481AV din 15 februarie 2023, a fost cauzat un prejudiciu Bugetului Public Național în sumă de 650.961 lei, inclusiv: plăți de bază - 274.972 lei; penalități - 114,271 lei și amenzi - 261.718 lei.

34. În asemenea circumstanțe, constată că S.R.L. „CEREALEAGRO" a acționat contrar prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, care stipulează, că contribuabilul este obligat sa țină evidența contabilă conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte organului fiscal dările de seamă prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidența contabilă în conformitate cu cerințele legislației [...].

35. În acest sens, controlul fiscal s-a aplicat asupra tuturor actelor și operațiunilor de determinare a actelor impozabile, or această tehnică de control reprezintă analiza a întregii activități a contribuabilului prin studierea și verificarea integrală a documentelor acestuia pe o perioadă determinată de timp. Totodată, în timpul controlului fiscal s-a constatat faptul că debitorul nu a ținut evidența contabilă conform legislației și nu a prezentat dări de seamă organelor competente conform prevederilor legislației fiscale în vigoare.

36. Prin ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, așa cum este prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, se înțelege săvârșirea a celor fapte ilicite, prin care,

se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilității, indiferent dacă acestea reprezintă infracțiuni, contravenții sau simple delicte civile.

37. În aceeași ordine de idei, contabilitate fictivă este o metodă de sustragere de la îndeplinirea obligațiilor fiscale și constă în evidențierea în actele contabile sau în alte documente legale, a cheltuielilor ce nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive.

38. Altfel, completarea unor dări de seamă cu date necorespunzătoare sau neprezentarea acestora înseamnă denaturarea actului prin înscrierea unor operațiuni care nu au la bază date reale și care nu pot produce efecte juridice corespunzătoare, având ca scop principal sustragerea de la plata unor sume bugetului de stat în interesul personal al membrului organului de conducere.

39. Încălcările constatate prin decizia asupra cazului de încălcare a legislației comisă de S.R.L. „CEREALEAGRO" nr. 771/481AV din 15 februarie 2023, reprezintă temei de tragere la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere a debitorului în persoana administratorului statutar Valentin Gorbatîh, prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității.

40. Este de menționat că decizia amintită *supra* este document executoriu prin prisma art. 11 lit. j) din Codul de executare.

41. Acțiunea culpabilă - ținerea contabilității contrare prevederilor legii și lipsa totală a contabilității - a fost constatată anume de către Serviciul Fiscal de Stat, astfel, această acțiune culpabilă urmează a fi pusă în sarcina administratorului statutar și contabilului Lilian Gorbatîh.

42. Reiterând cele spuse și raportându-le la temeiurile invocate, se poate concluziona cu certitudine că Lilian Gorbatîh, în calitatea de conducător al entității juridice și în calitate de contabil, prin omisiune continuă, a încălcat obligațiile prevăzute de mai multe acte normative cu privire la ținerea contabilității, fapt prin care a comis acțiuni prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității. Această omisiune a dus la încălcarea legislației fiscale, contabile și a dat naștere unor obligații pecuniare, omisiune care a durat până în momentul în care totalitatea încălcărilor au fost constatate de Serviciul Fiscal de Stat prin decizia enunțată *supra*.

43. Este necesar de menționat că, fapta (inacțiunea) prejudiciabilă este constituită din încălcările stabilite prin decizia asupra cazului de încălcare a legislației comise de S.R.L. „CEREALEAGRO", menționată *supra*.

44. Astfel, prin decizia Serviciului Fiscal de Stat, emisă ca urmare a efectuării controlului fiscal care este executorie, constată comiterea faptelor ilicite de către membrii organelor de conducere ale debitorului.

45. Un alt temei ce probează temeinicia cererii privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ar constitui acțiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, determinate prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

46. Serviciul Fiscal de Stat au fost efectuate măsuri de executare silite conform art. 194 alin. (1) din Codul fiscal. În scopul asigurării încasării restanței și aplicării măsurilor de executare silită, de către Serviciul Fiscal de Stat a fost emisă hotărârea cu privire la executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului seria AH nr. 0042900 din 15 decembrie 2021, care nu a fost contestată de către debitor.

47. Concomitent, la 17 februarie 2022, a fost remisă în adresa executorului judecătoresc Aurica Țăruș scrisoarea nr. 26-20/7-26/861, prin care se solicită alăturarea la procedura de executare în temeiul art. 197 din Codul fiscal și art. 92 din Codul de executare.

48. La 30 octombrie 2018, au fost emise dispozițiile privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare deținute de debitor în instituțiile financiare nr. 952018103001 și nr. 952018103002 conform prevederilor art. 229 din Codul fiscal pentru neachitarea la timp și integral la Bugetul Public Național a obligațiilor fiscale și altor plăți, a căror stingere prin executare silită este reglementată de legislația fiscală.

49. Deci, conchide că debitorul o perioadă îndelungată a fost în dificultate financiară pentru a satisface creanțele față de creditorul Serviciul Fiscal de Stat. Ultima operațiune în contul bancar deținut în instituția financiară B.C. „OTP BANK" S.A. a fost efectuată la 02 august 2019.

50. Astfel, se poate constata că incapacitatea de plată a survenit la data efectuării ultimei operațiuni în contul bancar al debitorului deținut în instituția financiară - data de 02 august 2019. Deci, odată cu apariția incapacității de plată la 02 august 2019, administratorul debitorului în persoana lui Valentin Gorbatîh urma să depună cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate până la 02 septembrie 2019, urmând să poarte răspundere pentru toate sumele apărute după expirarea termenului de 30 zile prevăzut de lege.

51. Prin urmare, este evident că incapacitatea de plată a întreprinderii s-a materializat prin incapacitatea întreprinderii de a-și onora obligațiile pecuniare față de creditori în perioada gestionării de către membrul organelor de conducere în persoana administratorului statutar Valentin Gorbatîh și, totodată, obligat prin lege, în asemenea circumstanțe, să depună în termenul legal cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate, fapt însă ignorat de acesta.

52. Astfel, membrul organului de conducere a încălcat prevederile legale menționate *supra* și nu a manifestat diligența corespunzătoare în vederea înaintării cererii introductive în termenul stabilit de lege, aceasta fiind înaintată de către debitor abia la 15 iulie 2022. Or, acesta a comis fapte ilicite, care se încadrează în dispozițiile art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității.

53. La caz este evident că Valentin Gorbatîh, în calitate de administrator a S.R.L. „CEREALEAGRO", a omis termenul prevăzut de lege pentru depunerea cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate, faptă ilicită, care se încadrează în dispoziția art. 248 alin. (1) lit. h), caracterizată prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

54. Deci, odată cu prezentarea dărilor de seamă fiscale și calcularea obligațiilor fiscale, debitorului, Valentin Gorbatîh, cunoscând despre incapacitatea de plată, cât și suspendarea acțiunilor la conturile bancare pentru neachitarea la timp a obligațiilor fiscale la Bugetul Public Național, urma să depună cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate, urmând să poarte răspundere pentru toate sumele apărute după expirarea termenului de 30 zile prevăzut de lege.

55. La caz este evident, că Valentin Gorbatîh, în calitate de administrator al S.R.L. „CEREALEAGRO", neîntemeiat a omis termenul prevăzut de lege pentru depunerea cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate, faptă ilicită, care se încadrează în dispoziția art. 248 alin. (1) lit. h), caracterizată prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

56. Prin urmare, de la expirarea termenului de achitare benevolă a obligației fiscale ca urmare a prezentării dărilor de seamă fiscale, au fost calculate majorări de întârziere pentru neachitare în termen a sumelor impozitelor și taxelor la Bugetul Public Național. Prin urmare, membrii organului de conducere al debitorului au admis creșterea pasivului prin neachitarea în termen a obligațiilor fiscale.

57. Cele enunțate *supra*, adeveresc aplicabilitatea prevederilor art. 248 alin. (1) lit. e) și h) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului S.R.L. „CEREALEAGRO" - director și contabil Valentin Gorbatîh.

58. Or, acesta, deținând funcțiile respective până la intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „CEREALEAGRO", a dispus continuarea unei activități a debitorului care l-a dus în mod vădit la incapacitate de plată.

59. Este de menționat faptul că obligația fiscală este o obligație juridică, dat fiind faptul, că definește conținutul unui raport juridic, ce ia naștere între stat și persoanele determinate de lege -contribuabilii, raport juridic al cărei izvor este legea, executarea fiind asigurată în caz de neexecutare, prin intermediul constrângerii statului.

60. Ceea ce diferențiază obligația civilă de obligația fiscală este însăși natura juridică a raportului juridic fiscal. Întrucât în cadrul raportului juridic fiscal una dintre părți este statul ca purtător al autorității publice, raportul devine unul de drept public, contribuabilul fiind un subordonat, iar obligațiile sale născute din acest raport juridic sunt stricte, nenegociabile și sunt impuse unilateral de către stat.

61. Or, prejudiciul adus creditorului Serviciul Fiscal de Stat se constituie din toată suma obligațiilor date de către instanța de insolvabilitate și neonorate de către debitor.

62. Constată că Valentin Gorbatîh, în calitate de persoană cu funcție de conducere a S.R.L. „CEREALEAGRO" și factor de decizie a debitorului în temeiul atribuțiilor ce le revin, urma să cunoască situația economică și juridică a întreprinderii și faptul că S.R.L. „CEREALEAGRO" se află în dificultate financiară și să adopte deciziile corespunzătoare privind depunerea cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de sine în termenul stabilit.

63. Toate acțiunile conducerii S.R.L. „CEREALEAGRO" pot fi calificate ca gestionare incompetentă care a prejudiciat debitorul și a adus societatea în stare de incapacitate de plată intenționat. Administratorul societății, Valentin Gorbatîh, cunoscând dificultățile financiare ale societății, incapacitatea de plată și creșterea pasivului societății, nu a întreprins măsurile prevăzute la alin. (1) lit. e) și h) a art. 248 din Legea insolvabilității, astfel, fiind direct responsabil de aducerea în stare de insolvabilitate a întreprinderii, urmând să fie tras la răspundere subsidiară.

64. Restanțele întreprinderii insolvabile, inclusiv față de creditorul Serviciul Fiscal de Stat au apărut în perioada când administratorul statutar Valentin Gorbatîh avea dreptul de a gestiona întreprinderea insolvabilă, iar acțiunile date au cauzat apariția stării de insolvabilitate a întreprinderii.

65. Organele de conducere ale S.R.L. „CEREALEAGRO" se fac responsabile de managementul defectuos practicat la întreprindere, depășirea limitelor economice admisibile, cumulând un pasiv enorm în defavoarea creditorilor săi.

66. La caz, consideră că legătura de cauzalitate dintre acțiunea culpabilă și prejudiciul cauzat, cât și influența acestei acțiuni culpabile asupra insolvabilității debitorului, se explică prin faptul că suma prejudiciului este totalitatea creanțelor creditorului Serviciului Fiscal de Stat ce reprezintă Bugetul Public Național, validate în tabelul de validare a creanțelor.

67. La capitolul vinovăției persoanelor culpabile, consideră că aceasta s-a manifestat prin neglijență/intenție a respectării prevederilor legale ce ține de ținerea unei contabilități și depunerea cererii introductive, ținând cont de faptul, că situația incapacității de plată a durat de la 02 august 2019, data ultimei operațiuni la conturile bancare deținute de debitor în instituțiile financiare.

68. Astfel, prin nerespectarea acestor norme imperative ale legislației se confirmă caracterul ilicit al acțiunilor membrilor organelor de conducere al S.R.L. „CEREALEAGRO”, în persoana administratorului statutar și contabilului Valentin Gorbatîh, fapt ce generează temei de tragere la răspundere subsidiară.

69. Conchide că incapacitatea de plată a întreprinderii s-a materializat prin incapacitatea întreprinderii de a-și onora obligațiile pecuniare față de creditori în perioada gestionării acesteia de către membrii organelor de conducere, în persoana administratorului statutar și contabilului Valentin Gorbatîh.

70. Cât privește prejudiciul, la care pot fi obligați să-l repare subiecții prevăzuți la art. 247 din Legea insolvabilității, acesta nu poate fi mai mare decât, „o parte” din pasivul debitorului insolvabil. O parte din pasiv poate fi chiar partea rămasă neacoperită, adică întreg pasivul, în speță, pasivul debitorului S.R.L. „CEREALEAGRO”, format din creanțele validate si neexecutate față de creditorul Serviciul Fiscal de Stat ce constituie, după cum s-a menționat mai sus, suma de 918.693,44 lei, care urmează a fi încasată de la administratorul statutar Valentin Gorbatîh.

71. Acțiunea ilicită a făptuitorului constă în gestionarea defectuoasă a S.R.L. „CEREALEAGRO”, manifestată prin neexecutarea obligațiilor companiei față de terți în concordanță cu prevederile art. 775 din Cod civil. În acest sens, de acțiunile săvârșite de către S.R.L. „CEREALEAGRO” este responsabil Valentin Gorbatîh, în calitate de organ de conducere al debitorului.

72. Este de menționat că, membrul organelor de conducere al debitorului până la momentul depunerii cererii introductive nu a întreprins măsuri prevăzute de legislație în vederea stingerii restanței.

73. Pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale îl constituie componența delictului civil, care la rândul său include: prejudiciu, faptă ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită, prejudiciu și vinovăția.

74. Reieșind din normele indicate *supra*, constată întrunirea tuturor condițiilor pentru tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a S.R.L. „CEREALEAGRO”: existența prejudiciului, comiterea faptelor ilicite, existența legăturii de cauzalitate între fapta ilicită, prejudiciu și vinovăția persoanei a cărei răspundere se solicită pentru comiterea acțiunilor privind antrenarea răspunderii delictuale, și anume ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii.

75. Prezența măcar a unui singur indice din temeiurile independente de tragere la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului în sensul Legii insolvabilității, constituie un temei suficient pentru angajarea răspunderii subsidiare față de creditorii debitorului.

76. În drept, reclamantul a făcut trimitere la prevederile art. 7, 17 alin. (2) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderii nr. 845 din 03 ianuarie 1992, art. 13 alin. (1) lit. a), 43 alin. (1), (2), 44, 107 alin. (1) din Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, art. 12 alin. (1), 15 alin. (1), 17 alin. (1), (2), 18 alin. (2) lit. a), (3) lit. a), d), 19 alin. (2), 34 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017, art. 72 alin. (4) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr. 135 din 14 iunie 2007, art. 6 alin. (10), 7 alin. (5), 8 alin. (2) lit. c), 83 alin. (4), 84 alin. (1), 87 alin. (1), 94 lit. a), 95 alin. (1) lit. a), 97 alin. (1), 101 alin. (1), 102 alin. (2), 108 alin. (1), 113 alin. (3), 115 alin. (1), (1^1) și (2), 129 pct. 2), 228 alin. (1), (2), 229, 253 alin. (1), 257 alin. (5), 260 alin. (1), (5) din Codul fiscal, art. 177 alin. (1), 187 alin (1), 775, 1998 alin. (1) din Codul civil, art. 11 lit. j), 92 din Codul de executare, art. 2, 4, 5

alin. (5) lit. f), 10 alin. (2), (3), (4), 14 alin. (1), (2), (3), 15 alin. (1), 27 alin. (3), (4), 140 alin. (2), 143 alin. (8), 247 alin. (1), (2), 248 alin. (1) lit. e), h), 249 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, art. 85 alin. (1) lit. i), 123 alin. (6), 166-167 din Codul de procedură civilă.

77. La 29 iunie 2023, cererea de chemare în judecată menționată a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (f.d. 59).

78. La 03 iulie 2023, a fost emisă încheiere de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judiciare, prin care, *inter alia*, s-a propus pârâtului să prezinte instanței referința la acțiunea depusă și toate probele pe care își întemeiază obiecțiile din referință în termen de până la 15 august 2023 (f.d. 61).

79. În termenul stabilit de instanța de insolvabilitate, pârâtul nu a prezentat referință pe marginea prezentei acțiuni.

80. În ședința de judecată, **reprezentanta reclamantului Serviciul Fiscal de Stat, angajata Ana Maevscaia,** a susținut integral acțiunea înaintată în sensul declarat, cu atragerea la răspundere subsidiară a pârâtului Valentin Gorbatîh. În esență, a menționat cele reflectate în cererea de chemare în judecată.

81. În ședința de judecată, **pârâtul Valentin Gorbatîh,** fiind citat legal (f.d. 63), nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivele neprezentării.

82. În ședința de judecată, **intervenientul accesoriu, administratorul autorizat Tamara Casian,** a lăsat la discreția instanței soluționarea cererii. Suplimentar, a menționat că a verificat inclusiv destinația sumelor de bani din cont, consideră că aceste datorii au apărut odată cu controlul și nu până la înaintarea cererii de intentare. Personal nu vede motive de tragere la răspundere subsidiară.

Aprecierea instanței de insolvabilitate

83. Verificând poziția participanţilor la proces, analizând materialele cauzei și legislația pertinentă, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia de a respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Valentin Gorbatîh, intervenient accesoriu administratorul autorizat Tamara Casian, lichidator al S.R.L. „CEREALEAGRO” (în faliment), privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al debitorului insolvabil, din raționamentele ce urmează.

84. Potrivit art. 248 alin. (1) lit. e), h), (6) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau ***a oricărui creditor care are interes legitim***, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14. În toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin. (1), instanța de insolvabilitate se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu apel de persoanele vizate în ea.

85. În conformitate cu art. 247 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care dețineau

funcțiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

86. Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

87. Prin prisma art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

88. În acord cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenta sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

89. Corespunzător art. 130 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinței unor probe față de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

90. În urma examinării cauzei s-a constatat că, la 05 decembrie 2022, de către instanța de insolvabilitate a fost pronunțată hotărâre prin care s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.R.L. „CEREALEAGRO” şi s-a intentat procedura simplificată a falimentului în privința acestuia. Totodată, prin hotărârea respectivă a fost numit în calitate de lichidator al debitorului insolvabil, administratorul autorizat Tamara Casian (f.d. 14).

91. Potrivit tabelului definitiv au fost validate creanțele creditorilor S.R.L. „CEREALEAGRO”, dintre care, creanțele chirografare ale Serviciului Fiscal de Stat de rangul III în mărime de 465.561,28 lei și de rangul VI în mărime de 453.132,16 lei (f.d. 15).

92. În conformitate cu datele din sistemul informațional automatizat al Serviciului Fiscal de Stat generate la 26 iunie 2023, în calitate de administrator și contabil al debitorului S.R.L. „CEREALEAGRO”, în perioada 09 noiembrie 2016 – 22 decembrie 2022, a figurat Valentin Gorbatîh (f.d. 16-17).

93. În contextul celor descrise mai sus, instanța de insolvabilitate reține că, pentru ca un creditor să poată înainta o acțiune de tragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere, este necesar ca acesta să aibă un interes legitim în acest sens.

94. Astfel, deoarece creditorul Serviciul Fiscal de Stat are creanțe validate împotriva patrimoniului debitorului S.R.L. „CEREALEAGRO” în sumă de 918.693,44 lei și nu există masă debitoare cu care acestea ar putea fi stinse, rezultă cu certitudine că reclamantul are un interes legitim de a înainta prezenta acțiune.

95. În această ordine de idei, instanța de insolvabilitate urmează să stabilească dacă temeiurile invocate de tragere la răspundere subsidiară a pârâtului, în calitatea sa de administrator statutar și contabil al debitorului insolvabil, sunt întrunite la caz.

96. Prin interpretarea coroborată a prevederilor din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 reflectate *supra*, rezultă că pentru a fi angajată răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții, și anume: existenţa prejudiciului, comiterea unei fapte ilicite dintre cele enumerate de lege, existenţa legăturii de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu şi vinovăţia persoanei a cărei răspundere se cere.

97. Deoarece au fost invocate 2 temeiuri care ar angaja răspunderea subsidiară a pârâtului, instanța de insolvabilitate se va expune asupra fiecăruia din el.

Cu referire la ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii (art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012).

98. Instanța de insolvabilitate remarcă că, la invocarea acestui temei, s-a menționat că, de către organul de conducere al debitorului insolvabil, nu au fost respectate obligațiile de gestionare corectă a contabilității, fiind invocate actul de control nr. 5-724141 din 20 ianuarie 2023, prelungit pe formularul nr. 5-724142 și nr. 5-724143, precum și actul de control fiscal nr. 1-828971 din 26 aprilie 2019 și decizia asupra cazului de încălcare fiscală comisă de S.R.L. „CEREALEAGRO” nr. 771/481AV din 15 februarie 2023 (f.d. 19-54).

99. Deoarece partea pârâtă nu a invocat și nu a dovedit faptul că decizia menționată a fost contestată și ar fi fost anulată, se reține, în speță, existența unei fapte ilicite și a vinovăției pârâtului Valentin Gorbatîh cu referire la ținerea unei contabilități neconforme la debitorul S.R.L. „CEREALEAGRO”, însă reclamantul nu a prezentat probe pertinente și admisibile care să dovedească faptul că starea de insolvabilitate a fost cauzată anume prin ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii. Astfel, nu a fost dovedită existența legăturii cauzale directe între faptele ilicite comise și insolvabilitatea S.R.L. „CEREALEAGRO”.

100. Astfel, instanța de insolvabilitate reține că acest temei de tragere la răspundere subsidiară nu este întrunit în speță.

Cu referire la nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14 (art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012)

101. Corespunzător art. 10 alin. (1), (2) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 (în vigoare atât până la 14 septembrie 2020, cât și după această dată, or, în esență, acest articol nu a fost modificat semnificativ), intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existenţa unui temei general sau special. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului.

102. În acord cu art. 14 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 (în vigoare atât până la 14 septembrie 2020, cât și după această dată), debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă şi în cazul în care: executarea integrală a creanțelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadență a creanțelor celorlalți creditori; în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanțele creditorilor. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2). Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu răspundere nelimitată şi lichidatorii debitorului răspund subsidiar în faţa creditorilor ***pentru***

obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sunt trase la răspundere contravențională în conformitate cu legea.

103. Reieșind din prevederile art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 (în vigoare atât până la 14 septembrie 2020, cât și după această dată), în cazul insolvabilității debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acțiunile debitorului (insolvabilitate intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

104. Corespunzător art. 72 alin. (4), (5), (7) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr. 135 din 14 iunie 2007, administratorul asigură ținerea contabilității societății, precum şi a registrelor societății prevăzute de lege şi de actul de constituire, şi informează asociații cu privire la starea de lucruri şi la gestiunea societății. În exercitarea atribuțiilor sale, administratorul va da dovadă de diligență şi loialitate. În cazul apariției indiciilor de insolvabilitate, administratorul este obligat să depună imediat, dar nu mai târziu decât la expirarea unei luni, cerere introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate dacă asociații nu vor acoperi pierderile.

105. Instanța de insolvabilitate constată că pârâtul Valentin Gorbatîh în calitatea sa de administrator statutar și contabil al S.R.L. „CEREALEAGRO”, a încălcat prevederile legale menționate *supra* și nu a manifestat diligența corespunzătoare în vederea înaintării cererii introductive imediat ce a survenit incapacitatea de plată a debitorului, aceasta fiind înaintată de debitor, potrivit celor invocate de reclamant la 14 iulie 2022 (f.d. 14), însă reclamantul nu a prezentat probe pertinente și admisibile care să dovedească faptul că starea de insolvabilitate a fost cauzată anume prin nedepunerea cererii introductive de către pârât și că, ulterior expirării termenului de înaintare obligatorie a cererii introductive, care, în speță, ar fi 02 septembrie 2019, creanțele față de reclamant s-au majorat.

106. Astfel, nu a fost dovedită existența legăturii cauzale directe între faptul nedepunerii cererii introductive și insolvabilitatea S.R.L. „CEREALEAGRO”.

107. La fel, de către partea reclamantă nu a fost probat ce creanțe au apărut după expirarea termenului prevăzut de lege pentru înaintarea cererii introductive în cazul apariției acestei obligații.

108. În consecință, nu sunt întrunite condițiile tragerii la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al debitorului insolvabil, și anume a administratorului statutar și contabilului Valentin Gorbatîh, adică a pârâtului în baza temeiului analizat.

109. Subsidiar, instanța de insolvabilitate menționează că nu este obligată *ex officio* de a analiza dacă sunt întrunite și alte condiții de tragere la răspundere subsidiară a organului de conducere al debitorului insolvabil prevăzute la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, atât timp cât acestea nu au fost invocate. Această limitare este justificată de faptul că nici articolul 6 §1 din Convenţie, nici jurisprudența Curţii Europene nu impun ca o instanță independentă şi imparțială să cerceteze din oficiu probleme cu care nu este sesizată. Desigur, jurisprudența Forului European impune ca anumite aspecte de ordine publică (referitoare la garanţiile procedurale) să fie ridicate din oficiu, dar în celelalte privințe, exercitarea competenței de fond a instanței trebuie evaluată în raport cu conţinutul argumentelor cu privire la care a fost chemată să se pronunțe.

110. Reieșind din cele expuse, instanța de insolvabilitate consideră necesar de a respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, privind

tragerea la răspundere subsidiară a organului de conducere al debitorului insolvabil, or nu s-au constatat temeiuri de tragere la răspundere subsidiară a pârâtului și nu a putut fi reținută existența condițiilor cumulative în acest sens.

111. În acord cu prevederile art. 98 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în caz de respingere a acțiunii, cheltuielile de judecare a cauzei suportate de instanță, precum şi taxa de stat, se încasează la buget de la reclamant dacă acesta nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

112. Corespunzător art. 85 alin. (1) lit. i) din Codul de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc autoritățile publice centrale, organele centrale de specialitate ale administrației publice, Curtea de Conturi şi organele subordonate lor, finanțate de la bugetul de stat, precum şi autoritățile administrației publice locale – la înaintarea acțiunilor şi la contestarea hotărârilor instanțelor judecătorești, inclusiv în cauzele examinate în procedură de contencios administrativ, indiferent de calitatea lor procesuală.

113. Deoarece Serviciul Fiscal de Stat este o autoritate publică centrală, care este scutită de la achitarea taxei de stat, instanța de insolvabilitate, chiar dacă a ajuns la concluzia de a respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată privind tragerea la răspundere subsidiară înaintată de reclamantul respectiv, conchide asupra faptului că nu este necesară încasarea taxei de stat la caz.

114. Generalizând cele expuse, în conformitate cu art. 5 alin. (5), (8), 8 alin. (1), (2), 247, 248 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, art. 85, 86 alin. (2), 118 alin. (1), 236, 238-241 din Codul de procedură civilă

h o t ă r ă ș t e:

A respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Valentin Gorbatîh, intervenient accesoriu administratorul autorizat Tamara Casian, lichidator al S.R.L. „CEREALEAGRO” (în faliment), privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al debitorului insolvabil.

Hotărârea este definitivă şi executorie, dar poate fi atacată cu recurs în Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile de la comunicare, prin intermediul Judecătoriei Ungheni.

Președintele ședinței,
Judecător **Dumitru RACOVIȚĂ**